

מסורת הש"ס

רש"י

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

ר"ן

פ.

עין משפט
גד מצוה

א) אלא דאמרה קונם הנאם רחיה עלי אם ארנן. פעם אחת שיאסרו לה לעולם כל הנאת רחיה כגון כחול ופירכום וסויה שהן זכרי רחיה ואף רחיה עצמה: והכי מיצר דבידי מעביד נ"ו. דקסברי דכנן דרחיה היינו עניי נפש: ור"י סבר. אפשר בלא רחיה וליוול דרחיה לא חיישינן והכי קאמר דאין אלו נדרי עניי נפש: אי הכי. הואיל דלוקמת (ז) נדרה ברחיה לרבי יוסי דלא חייש ליוול דרחיה לרבנן דאמר רבי יוסי ופשיטא: נדרה כהי ר' יוסי כל הנגר הנז' הוא אלא על תנאי (ח) בתנאי שערב עוברת על הגדר דאי אפשר נשום ענין להיות כן עניי נפש (הואיל) דיוול הוא לא ולא הכי עניי נפש לר' יוסי ואמאי קנסבי לה בלשון עניי נפש דקאמר אין אלו נדרי עניי נפש מכלל דר' יוסי סבר איכא עניי נפש כהאי נדרה בתמא: אלא. לעולם לרבי יוסי רחיה נמי היא עניי נפש ומתמינן דהכא (י) כהאי עסקינן כגון דלמרה אם ארנן היום דהיינו טעמא דרבי יוסי דאמר אין אלו נדרי עניי נפש דאפשר ללא אחריו לרבי עניי נפש דלא רחיה היום ולא מיתפרא הנאת רחיה עלה וליכא אלא יוול דיומיה דמכאן ואילן רחיה כל אימת דעביד. והשתא ליכא למיפרך לר' יוסי ליתני תנאי זה דקאמר לר' יוסי ויוול רחיה לזמן מרובה הוה נדרי עניי נפש ולהכי קמי בלשון הגדר דהיינו טעמא דלא פריך הכא דפרטינן לעיל לר' יוסי דלמא רחיה הוה ומיתפרא הנאת רחיה עלה דר' יוסי חייש ליוול מרובה משום דהתם לא אמרה אלא אם ארנן קתם ואיכא למימש דלמא רחיה אכל הכא דלמרה היום וכו' לא ליכא למימש הכי במירוק זה קונם פירות עולם עלי אם ארנן היום אלא משום דשקבא לה היא ואירי כהנאת רחיה מוקים זה נמי כהנאת רחיה: שנית

הגהות הר"ב

(א) אלא דאמרה קונם הנאם רחיה עלי אם ארנן. פעם אחת שיאסרו לה לעולם כל הנאת רחיה כגון כחול ופירכום וסויה שהן זכרי רחיה ואף רחיה עצמה: והכי מיצר דבידי מעביד נ"ו. דקסברי דכנן דרחיה היינו עניי נפש: ור"י סבר. אפשר בלא רחיה וליוול דרחיה לא חיישינן והכי קאמר דאין אלו נדרי עניי נפש: אי הכי. הואיל דלוקמת (ז) נדרה ברחיה לרבי יוסי דלא חייש ליוול דרחיה לרבנן דאמר רבי יוסי ופשיטא: נדרה כהי ר' יוסי כל הנגר הנז' הוא אלא על תנאי (ח) בתנאי שערב עוברת על הגדר דאי אפשר נשום ענין להיות כן עניי נפש (הואיל) דיוול הוא לא ולא הכי עניי נפש לר' יוסי ואמאי קנסבי לה בלשון עניי נפש דקאמר אין אלו נדרי עניי נפש מכלל דר' יוסי סבר איכא עניי נפש כהאי נדרה בתמא: אלא. לעולם לרבי יוסי רחיה נמי היא עניי נפש ומתמינן דהכא (י) כהאי עסקינן כגון דלמרה אם ארנן היום דהיינו טעמא דרבי יוסי דאמר אין אלו נדרי עניי נפש דאפשר ללא אחריו לרבי עניי נפש דלא רחיה היום ולא מיתפרא הנאת רחיה עלה וליכא אלא יוול דיומיה דמכאן ואילן רחיה כל אימת דעביד. והשתא ליכא למיפרך לר' יוסי ליתני תנאי זה דקאמר לר' יוסי ויוול רחיה לזמן מרובה הוה נדרי עניי נפש ולהכי קמי בלשון הגדר דהיינו טעמא דלא פריך הכא דפרטינן לעיל לר' יוסי דלמא רחיה הוה ומיתפרא הנאת רחיה עלה דר' יוסי חייש ליוול מרובה משום דהתם לא אמרה אלא אם ארנן קתם ואיכא למימש דלמא רחיה אכל הכא דלמרה היום וכו' לא ליכא למימש הכי במירוק זה קונם פירות עולם עלי אם ארנן היום אלא משום דשקבא לה היא ואירי כהנאת רחיה מוקים זה נמי כהנאת רחיה: שנית

פירוש הרא"ש

אמאי דאמרה קונם הנאם רחיה עלי אם ארנן היום אלא משום דשקבא לה היא ואירי כהנאת רחיה מוקים זה נמי כהנאת רחיה: שנית

ואלא דאמרה קונם הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן מויום הכי מויום לה דהיינו תעביד תרחין מתפרא הנאת רחיה עלה לא תרחין ארית לה ניוולא ורבי יוסי סבר אפשר דלא רחיה הכי רבי יוסי אומר הנאי זה אין בו עניי נפש אלא דאמרה הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן היום ורבי יוסי סבר ניוול דהוה לא שמידי ניוול שנית

ואלא דאמרה קונם הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן מויום הכי מויום לה דהיינו תעביד תרחין מתפרא הנאת רחיה עלה לא תרחין ארית לה ניוולא ורבי יוסי סבר אפשר דלא רחיה הכי רבי יוסי אומר הנאי זה אין בו עניי נפש אלא דאמרה הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן היום ורבי יוסי סבר ניוול דהוה לא שמידי ניוול שנית

ואלא דאמרה קונם הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן מויום הכי מויום לה דהיינו תעביד תרחין מתפרא הנאת רחיה עלה לא תרחין ארית לה ניוולא ורבי יוסי סבר אפשר דלא רחיה הכי רבי יוסי אומר הנאי זה אין בו עניי נפש אלא דאמרה הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן היום ורבי יוסי סבר ניוול דהוה לא שמידי ניוול שנית

תוספות

אמאי דאמרה קונם הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן מויום הכי מויום לה דהיינו תעביד תרחין מתפרא הנאת רחיה עלה לא תרחין ארית לה ניוולא ורבי יוסי סבר אפשר דלא רחיה הכי רבי יוסי אומר הנאי זה אין בו עניי נפש אלא דאמרה הנאת רחיה עלי לעולם אם ארנן היום ורבי יוסי סבר ניוול דהוה לא שמידי ניוול שנית

רס"א א"א אכא עניי נפש כהנאת רחיה מוקים זה נמי כהנאת רחיה: שנית